

Διεθνές
Επιστημονικό Συνέδριο

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ
(18^ο ΑΙ. – ΑΡΧΕΣ 21^{ου} ΑΙ.)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Міжнародна науково-практична конференція

РОЗВИТОК ЕЛЛІНІЗМУ
В УКРАЇНІ У XVIII - ХХІ СТ.

ЗБІРНИК
МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

International
research conference

THE DEVELOPMENT OF
THE HELLENES IN UKRAINE
FROM THE 18TH - TO THE 21ST
CENTURY

CONFERENCE
PROCEEDINGS

ББК 94.3

УДК 061.3

РОЗВИТОК ЕЛЛІНІЗМУ В УКРАЇНІ У XVIII – XXI СТ.: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (21 – 23 травня 2007 р.) / За заг. ред. доктора політичних наук, професора К. Балабанова. – Маріуполь, 2007. – 556 с.

Друкується за ухвалою вченої ради Маріупольського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 квітня 2007 року).

Редакційна колегія: д. політ. н., проф. **К. Балабанов** (голова редакційної колегії); д. е. н., проф., акад. НАН України **О. Амоша**; к. держ. упр. **А. Близнюк**; д. х. н., проф. **I. Герофанасіс**; д. т. н., проф., акад. АПН України **А. Гуржій**; д. мед. н., проф. **Д. Гларос**; д. і. н., проф. **Б. Гуменюк**; д. пед. н., проф. **М. Даманакіс**; д. фіол. н., проф. **К. Дімадіс**; **Х. Дімітріу**; д. е. н., проф. **С. Зеніос**; д. філос. н., проф., акад. АПН України **I. Зязюн**; д. істор. та археол., проф. **В. Карагеоргіс**; д. фіол. н., проф. **А. Карпозілос**; д. фіол. н., проф., чл.-кор. НАН України **Н. Клименко**; д. і. н., проф. **М. Кордосіс**; д. філос. н., проф., акад. НАН України, акад. АПН України **В. Кремень**; д. ю. н., проф. **I. Кріарі-Катрані**; д. політ. н., чл.-кор. НАН України **Ю. Левенець**; к. е. н., доц. **В. Логвиненко**; д. е. н., проф., акад. АПН України **A. Мазаракі**; д. е. н., проф. **Ю. Макогон**; **O. Проценко-Пічаджі**; д. і. н., проф. **Ю. Пряхін**; д. фіол. н., проф., акад. Вищої школи України **O. Пономарів**; д. і. н., проф., чл.-кор. НАН України **O. Ресінт**; к. фіол. н., акад. Російської АПН, проф. **M. Ритова**; д. е. н., проф. **Є. Савельєв**; д. і. н., проф., акад. НАН України **V. Смолій**; д. і. н., проф., чл.-кор. НАН України **V. Солдатенко**; к. і. н. **H. Терентьев**; д. ф.-м. н., проф., акад. НАН України **V. Шевченко**; д. фіол. н., проф. **V. Шинкарук**; д. ю. н., проф. **C. Флогайтіс**; д. і. н., проф. **K. Фотіадіс**; д. фіол. н., проф. **A. Хаджипанайотіді**; **Ю. Хотлубей**; к. філос. н. **V. Цибух**.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася 21 – 23 травня 2007 року в Маріупольському державному гуманітарному університеті.

У матеріалах висвітлено актуальні питання історичних і культурних зв'язків народів України та Греції, грецької спільноти Приазов'я, розвитку гуманістичної педагогіки та освіти, елліністичної культурної спадщини, викладання новогрецької мови у вищих та середніх навчальних закладах, українсько-грецького економічного співробітництва.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, державним службовцям, керівникам підприємств, організацій, установ, а також усім, хто цікавиться історією та сучасним станом українсько-грецьких відносин.

**Редакція не несе відповідальності за авторський стиль статей,
опублікованих у збірнику.**

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
ACADEMY OF PEDAGOGICAL SCIENCE OF UKRAINE
DONETSK REGIONAL STATE ADMINISTRATION
DONETSK REGIONAL COUNCIL
MARIUPOL CITY COUNCIL
MARIUPOL STATE UNIVERSITY OF HUMANITIES
MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION
AND RELIGIOUS AFFAIRS OF THE HELLENIC REPUBLIC
THE ANASTASIOS G. LEVENTIS FOUNDATION
(REPUBLIC OF CYPRUS)

International research conference

**THE DEVELOPMENT OF THE HELLENES IN UKRAINE
FROM THE 18TH – TO THE 21ST CENTURY**

May 21st-23^d, 2007

Conference Proceedings

*Under the general editorship of
K. V. Balabanov
Doctor of Political Science, Professor*

Mariupol-2007

Batychko G.	
HELLENISTIC TRADITIONS IN UKRAINIAN ART AT THE END OF THE 19TH–THE BEGINNING OF THE 20 TH CENTURIES: INSTITUTIONAL ASPECT.....	291
Buravchenkova S., Kolosyuk V.	
UKRAINIAN AREAL OF ANCIENT CULTURE.....	293
Demydenko O.	
IMMOVABLE MONUMENTS OF NEZHYN GREEK COMMUNITY (XVII -BEGINNING OF XXI).....	296
Elliniadis S.	
ATTEMPT OF SAVING OF THE RUMEI MUSICAL CULTURE OF THE AZOV SEA REGION	298
Zinovyyeva T.	
GREEK ROOTS OF UKRAINIAN FOLKLORE THEATRE.....	299
Kobylyansky Y., Beregovoy S.	
HELLENISM AS A PHENOMENON OF CULTURAL INTEGRATION OF NATIONS: ANCIENT AND MODERN TIMES.....	302
Kuras A.	
IMPACT OF ANCIENT GREEK PHILOSOPHY WITHIN THE SCOPE OF FOUKIDID'S WORKS ON FUTURE AND MODERN GEOPOLITIC CONCEPTS	303
Levytska N.	
IMPACT OF ANTIQUITY ON UKRAINIAN CULTURE AND EDUCATION FORMATION AND DEVELOPMENT.....	307
Malchukova T.	
STUDY OF THE GREEK CULTURE IN PETRAZOVODSK UNIVERSITY.....	309
Naumenko N.	
MARINE SYMBOLISM OF UKRAINIAN FREE VERSE.....	311
Paradisopoulos S.	
GREEK CULTURE FUND IN UKRAINE: MAJOR ACTIVITIES.....	314
Fayda O.	
THE GREEK LANGUAGE SIGNIFICANCE IN THEOLOGICAL AND HISTORICAL SCHOOLS AND EDUCATIONAL PROCESS IN KYIV THEOLOGICAL ACADEMY (THE 19TH– THE BEGINNING OF THE 20 TH CENTURY).....	317
Shepko L.	
HELLENISTIC HERITAGE IN UKRAINIAN CULTURE OF THE 18 TH CENTURY.....	320

THE MODERN GREEK STUDIES IN THE HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Boyko T.	
THE LINGUAL SITUATIONS SPECIFYING THE VERBALIZATION OF THE CONCEPT “STATE” IN THE MODERN GREEK LANGUAGE.....	323
Hlushchenko L., Mokrivska M.	
THE CENTERS OF GREEK LANGUAGE AND CULTURE IN LVIV: FORMATION, SPECIFIC FEATURES AND PROSPECTS OF FURTHER DEVELOPMENT.....	325
Hlushchenko L., Mokrivska M.	
THE TEXTBOOKS «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 1+1» AND «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 2+2» AS THE LINGUACULTURAL INFORMATION SOURCES.....	327
Damanakis M.	
THE GREEK DIASPORA AND THE SPREAD OF GREEK LANGUAGE.....	330
Dinas K.	
UKRAINIAN-GREEK EDUCATIONAL COOPERATION. TEACHER-TRAINING PROGRAMMES FOR POST-GRADUATE STUDENTS WITH THE USE OF E-LEARNING TECHNOLOGY	333
Doropoulou M.	
GREEK LANGUAGE AND CULTURE IN AUSTRALIA.....	334
Efstasiadis E.	
CERTIFICATE OF ATTAINMENT IN GREEK: 4+2.....	340

Зінов'єва Т.А.	
ГРЕЦЬКЕ КОРІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРНОГО ТЕАТРУ	299
Кобилянський Є.Е., Береговий С.І.	
ЕЛЛІНІЗМ ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НАРОДІВ: АНТИЧНІСТЬ ТА СУЧASNІСТЬ.....	302
Курас А.І.	
ВПЛИВ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ В КОНТЕКСТІ РОБІТ ФУКІДІДА НА НАСТУПНІ Й СУЧASNІ ІСТОРИЧНІ Й ГЕОПОЛІТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ.....	303
Левицька Н.М.	
ВПЛИВ АНТИЧНОСТІ НА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ТА ОСВІТИ.....	307
Мальчукова Т.Г.	
ЩОДО ВИВЧЕННЯ ГРЕЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ПЕТРОЗАВОДСЬКУМУ УНІВЕРСИТЕТІ....	309
Науменко Н.В.	
МАРИНІСТИЧНА СИМВОЛІКА УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО ВІРША.....	311
Парадісопулос С.	
ГРЕЦЬКИЙ ФОНД КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ.....	314
Файда О. В.	
ЗНАЧЕННЯ ГРЕЦЬКОЇ МОВИ У БОГОСЛОВСЬКО-ІСТОРИЧНИХ СТУДІЯХ ТА НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ КІЇВСЬКОЇ ДУХОВНОЇ АКАДЕМІЇ (XIX – ПОЧАТОК XX СТ.)	317
Шепко Л.Г.	
ЕЛЛІНІСТИЧНА СПАДЩИНА В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ XVIII СТ.....	320

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Бойко Т.	
МОВНІ СИТУАЦІЇ, ЩО ЗУМОВЛЮЮТЬ ВЕРБАЛІЗАЦІЮ КОНЦЕПТУ «ДЕРЖАВА» В НОВОГРЕЦЬКІЙ МОВІ.....	323
Глущенко Л.М., Мокрівська М.Т.	
ЦЕНТРИ ГРЕЦЬКОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ У ЛЬВОВІ: СТАНОВЛЕННЯ, СПЕЦІФІКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	325
Глущенко Л.М., Мокрівська М.Т.	
ПІДРУЧНИКИ «ЕЛЛІНІКА ΤΩΡΑ 1+1» ТА «ЕЛЛІНІКА ΤΩΡΑ 2+2» ЯК НОСІЇ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	327
Даманакіс М.	
ГРЕЦЬКА ДІАСПОРА І РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГРЕЦЬКОЇ МОВИ.....	330
Дінас К.	
ГРЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ ОСВІТИ: ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГЧНОЇ ПІДГОТОВКИ З ВИКОРИСТАННЯМ E-LEARNING....	333
Доронулу М.	
ГРЕЦЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА В АВСТРАЛІЇ.....	334
Евстасіадіс Є.	
СЕРТИФІКАТ ЗНАННЯ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ: 4 + 2 РІВНІ.....	340
Звонська Л.Л.	
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ В КІЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ЛІНГВІСТИЧНУМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	341
Караколтіду М.	
СЕРТИФІКАТ ЗНАННЯ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ (4 РІВЕНЬ). ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НА ОСНОВІ ЄДИНОГО ПОЛОЖЕННЯ РАДИ ЄВРОПИ ПРО МОВИ.....	343
Кільярі А.	
НОВОГРЕЦЬКА ЯК ІНОЗЕМНА У ВНЗ. ФАКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ НОВОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ	345
Клименко Н.Ф	
ЕЛЛІНІСТИ УКРАЇНИ.....	347
Коновалова Т. І.	
РОБОТА НАД СИНТАКСИЧНИМИ КОНСТРУКЦІЯМИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРАМАТИЦІ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ.....	351

δημιουργηθεί. Αυτή η σημαντική ανανέωση έδωσε παράταση ζωής στην ανατροφοδοτούμενη μουσική και λογοτεχνική παράδοση των Ελλήνων.

Τα ρωμαϊκά τραγούδια διαθέτουν μεγάλη ποικιλία. Το βασικό θέμα, όπως πάντα, είναι η γαύπη. Άλλα τα παλιότερα αναφέρονται και στις κοινωνικές αδικίες, τους πολέμους, τις συμφορές, τους αγώνες, τους ηρωισμούς, τη σοσιαλιστική οικοδόμηση, τους διωγμούς και την εργασία στα χωράφια και τα εργοστάσια, ενώ τα νεότερα υμνούν την Ελλάδα, τα χωριά, τη φύση και τον έρωτα.

Πολυμελείς γυναικείες χορωδίες, χορευτικές ομάδες, παιδικές, εφηβικές και φοιτητικές, μουσικά συγκροτήματα με όργανα παραδοσιακά και ηλεκτρικά, συνθέτουν μια πολύ πλούσια βεντάλια που απλώνεται σε όλη τη χώρα.

Στις σύγχρονες συνθήκες ζωής, που οι νέοι είναι υπερβολικά απασχολημένοι με τις σπουδές τους, το τραγούδι κι ο χορός αποτελούν ευχάριστη επιλογή. Ακόμα και η εκμάθηση της νέας ελληνικής γλώσσας που είναι δημοφιλής, καθίσταται προβληματική, καθώς οι μαθητές ήδη από τις πρώτες τάξεις μαθαίνουν υποχρεωτικά ουκρανικά, ρωσικά και αγγλικά. Η προσθήκη των ελληνικών, ως τέταρτης γλώσσας, είναι αρκετά δυσβάστακτη. Το τραγούδι συνδέει πιο εύκολα και άμεσα τα παιδιά με τις ρίζες τους και με την Ελλάδα. Έτσι, σήμερα, εκατοντάδες νέοι συμμετέχουν στα συγκροτήματα χορεύοντας παραδοσιακούς χορούς και τραγουδώντας στις τοπικές διαλέκτους.

Η δική μας οπτικοακουστική καταγραφή στις πόλεις και τα χωριά με ελληνικούς πληθυσμούς, έχει πολλαπλούς στόχους και συμπεριλαμβάνει: 1. τραγούδια, μουσικά μοτίβα, χορούς, ποιήματα, παραμύθια και διαλόγους στις διαλέκτους, 2. πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις, ήθη, έθιμα, καλλιτεχνικά έργα, 3. σχολεία, πανεπιστήμια, πολιτιστικά κέντρα, μουσεία, βιβλιοθήκες, σπίτια, εκκλησίες, νεκροταφεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους κ.ά., καθώς και 4. σημαντικά πρόσωπα απ' όλους τους τομείς. Η αξιοποίηση των υλικών μας περιλαμβάνει τη δημιουργία αρχείου και την παραγωγή ντοκιμαντέρ, CD, εκθέσεων, διαλέξεων, σεμιναρίων, άρθρων, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων κ.λπ. για ενημέρωση των απανταχού Ελλήνων, αλλά κυρίως για την ενίσχυση του κινήματος εθνικής αναγέννησης των Ελλήνων στην φιλόξενη Ουκρανία, σε συνθήκες δύσκολες και αντιφατικές.

Elliniadis C.

СПРОБА ЗБЕРЕЖЕННЯ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ РУМЕЇВ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ’Я

У статті досліджується музична традиція румеїв Північного Приазов’я. Дослідник підсумовує десятирічну роботу з вивчення та збереження своєрідної румейської пісні.

Elliniadis S.

ATTEMPT OF SAVING OF THE RUMEI MUSICAL CULTURE OF THE AZOV SEA REGION

The author highlights the music tradition of the Rumei people of the Azov Sea region. The researcher sums up his work in the field of research and preservation of the original song of the Rumei.

УДК 792:398(38:477)

Зінов’єва Т.А.

Одеський національний політехнічний університет

ГРЕЦЬКЕ КОРІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРНОГО ТЕАТРУ

ЕЛЛІНІСТИЧНА КУЛЬТУРНА СПАДШИНА

Автор розглядає вплив давньогрецької культури на формування українського фольклорного театру, на прикладі вертепу та різдвяної драми “Коза”. Простежується позначення цього впливу на образності фольклорного матеріалу, та на формуванні хронотопних координат сценічних дій.

Багатовікові історичні грецько-українські зв'язки не залишають сумніву щодо факту культурного впливу античного світогляду на формування українського фольклорного театру, насамперед на традицію рядження, старовинний ляльковий театр вертеп та різдвяну драму “Коза”. Цей вплив позначився як на образності фольклорного матеріалу, так і на формування хронотопних координат сценічної дії.

Найулюбленішим персонажем українського народного театру різдвяного періоду є коза – традиційний хтонічний символ плодючості, пов’язаний з тотемістичним світоглядом: “Де коза рогом, там жито стогом”. Аналогом кози в українському фольклорі часто виступала Баба. В однойменній святочній драмі поводир або просто Дід тягнув козу, яка опиралася; він її вбивав, а потім коза оживала. Коза тут виступає богом, що вмирає та народжується, уособлюючи перемогу життя над смертю. У Давній Греції відома коза Амалфея, шанована годувальниця Зевса, її рог – ріг достатку. Козел є також неодмінним супутником Бахуса (бога, що вмирав та народжувався), багато зовнішніх рис цього тотему перейшло до Пана та сатирів.

Впливом античної культури пояснювали деякі вчені й становлення лялькового вертепу в Україні (С.О. Смелянська, В. Проскуряков, Л.Б. Архімович). З огляду на те, що релігія, філософія, культура, мистецтво Давньої Греції, а пізніше – Риму в VI-V ст. до н. е. активно проникали на територію України, Криму, думка С.О. Смелянської про те, що слов'янам Наддніпрянщини було знайоме мистецтво грецьких лялькарів, є цілком закономірною і віправданою. Крім того, якщо Київська Русь у Х ст. прийняла від Візантії християнство, то природно припустити, що звідти ж міг бути запозичений і ляльковий театр вертепного типу. О. Білецький визнавав, що театральні видовища влаштовувалися на території теперішньої України ще з античних часів у стародавніх грецьких містах Північного Причорномор’я (Ольвія, Херсонес), а деякі елементи цих видовищ можна знайти в народних святах епохи Київської Русі, але справедливо вказував, що всі ці елементи не можна вважати основою майбутнього східнослов’янського театру.

В античну добу був поширеній так званий театр автоматів, тому, мабуть, перший вертеп був пов’язаний з механікою. Герон Олександрийський, механік, який жив біля I ст. н. е., серед різноманітних механічних пристройів описав двоповерхову шухляду, де нагорі рухалися боги, внизу - люди, аргонавти. Зв’язок з механікою яскраво виявився й у розвитку західних крешів. Тому думка (зокрема, С.О. Смелянської) щодо античних коренів двоярусної архітектури вертепу має право на існування. Існують гіпотетичні паралелі вертепних ляльок з численними теракотовими ляльками-статуетками комічних акторів, які знаходять цілыми «наборами», і, можливо, передбачалося компонувати їх, відтворюючи конкретні визначні сцени. Деякі з таких статуеток відомі в Афінах з IV століття.

Характерно, що вертеп зберігає ряд рис, що близькі до традицій античного театру. Це загальний устрій сцени (скене з пародами, просценіум), визначальна роль хору, його функція коментування, типологічна близькість персонажів та сама ідея вмирання та народження. Такий погляд відстоюював, зокрема, В. Проскуряков, який навів паралелі між Сатиром та Чортом, Бердою та Мімом, Смертю та Аїдом. Учений слушно підкреслив

обов'язкову присутність "і "там", і "тут"" Кози чи Цапа. Він вказує також на подібність театральних прийомів античних і різдвяних свят: передражнювання, блазенський сміх або плач, жартівліві бійки. Підкреслюється також принцип мінімуму дії при величезній концентрації пристрастей, схожість фіналів: загальне гуляння, веселощі, частування й обдарування.

О.М. Фрейденберг знаходила вертепові численні алозії у різних культурах, зокрема й у грецькій. У його архітектурі дослідниця вбачає більш загальну ідею храмового ящика (відомого "й по античності, язичеської й біблейської, й по церковній археології"). А скриньку з ляльками, зокрема, асоціює з давньогрецькими "*ναΐσχος*", "гермочками"; давньоримськими "шкапом с *imagines*" (з образами). Таку модель, коли "щось укладає у собі щось" можна вбачати й в організації вертепних вистав (віз [сані, стіл], на ньому храм, а в храмі - божество). Також у моделі слов'янської мотрійки (дуб - скриня - заєць - качка - яйце - голка), та у давньогрецькому уявленні про мікро та макрокосм. Дослідниця вбачала в "мандрівному" (переносному) характері вертепу алозії на давньогрецький віз-сцену Феспіда та давньогрецькі високі підмостки на колесах з троном (кріслом).

Система образів українського вертепу має алозії до грецьких міфологічних персонажів: Христос-немовля в колисці наближується до немовляти-Зевса, якого Рея ховала на острові Крит - у колисці, що висіла на гілці дерева, тому Крон не зміг його знайти ні на землі, ні на морі, ні в небесах. Цікавою видається й близькість "менталітету" героїв українського вертепу та грецького епосу. І там, і там персонажі діють за законом бінарних опозицій: "свій - чужий", "хороший - поганий", тому чужого можна одурити. У вертепі Запорожець б'є чужинців (поляка, жида), а селянин Клим одурює Дяка. Такий погляд на "свого героя" був характерним також й для культури Древньої Греції. У цьому сенсі стиль оцінок гомерівського хитромудрого Одіссея та вертепного Клима однакові, оскільки в обох випадках хитрість - позитивна риса.

Велика кількість античних рис у вертепних виставах дає підстави говорити не тільки про потужний вплив давньогрецького театру на культуру східних слов'ян, але й про загальну обізнаність українців доби Ренесансу з античною спадщиною. Слід, однак, зазначити, що алозії до українського фольклорного театру, зокрема до вертепу та його ляльок, можна знайти неосяжну кількість і на цій хибкій підставі назвати їхніми джерелами найрізноманітніші явища, але це не виключає й можливості міжкультурного впливу.

Zinov'yeva T.

GREEK ROOTS OF UKRAINIAN FOLKLORE THEATRE

The author examines questions of impact of Ancient Greek culture on the formation of Ukrainian folklore theatre by the example of vertep and Christmas drama "Koza". This also affected vividness of folklore material and formation of time and space coordinates of stage performances.

Zinov'yeva T.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΟΥΚΡΑΝΙΚΟΥ ΛΑΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Στο άρθρο εξετάζεται η επιρροή του αρχαία ελληνικού πολιτισμού στη διαμόρφωση του ουκρανικού λαϊκού θεάτρου, στο παράδειγμα του βερτέπ και της χριστουγεννιάτικης δράμας «Η κοτσίκα». Αυτή η επιρροή διακρήθηκε στην παραστατικότητα του λαογραφικού υλικού, και της διαμόρφωσης συντεταγμένων γραμμών του χρόνου και του τόπου.